

Η' Διεθνές Συνέδριο

της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας
σε συνεργασία με τη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

21-23/03/2025

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ + ΑΡΡΩΣΤΙΑ

Η αρρώστια της λογοτεχνίας

Παράρτημα ΕΑΠ Αθήνας
ΓΡΑΒΙΑΣ 4-6, 10677

Με την υποστήριξη και την αιγίδα
του Υπουργείου Πολιτισμού

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

Η' Διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας
σε συνεργασία με τη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Λογοτεχνία και αρρώστια / Η αρρώστια της λογοτεχνίας

Πρόγραμμα Εργασιών

Παρασκευή 21 Μαρτίου 2025

15.30: Υποδοχή συμμετεχόντων

16.00-16.30: Έναρξη-Χαιρετισμοί

Τάκης Καγιαλής

Καθηγητής, Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Εξωστρέφειας του Ε.Α.Π.

Αντιγόνη Βλαβιανού

Πρόεδρος Δ.Σ. της Ε.Ε.Γ.Σ.Γ., Κοσμήτορας Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών Ε.Α.Π.

I. Παθολογίες του έρωτα και του θανάτου

Πρόεδρος: **Λίζυ Τσιριμώκου**

16.30-16.50: Γιάννης Ξούριας

«Η αρρώστια του έρωτα από το Παρίσι στην Πόλη»

16.50-17.10: Έρη Σταυροπούλου

«Ο θάνατος της άρρωστης, λύτρωση ή τιμωρία;»

17.10-17.30: Μιχαήλ Πασχάλης

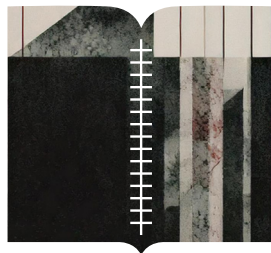
«Κωνσταντίνου Θεοτόκη, *Οι σκλάβοι στα δεσμά τους*: ο Περικλής Βαλσάμης υπό το φως του *Περί φύσεως* του Λουκρητίου»

17.30-17.50: Αλεξάνδρα Σαμουήλ

«Η “δύση” και ο “θάνατος” του εγγονοπουλικού φοίνικα»

17.50-18.05: Συζήτηση

18.05-18.30: Διάλειμμα-Καφές

II. Αναπαράστάσεις του πάσχοντος σώματος

Πρόεδρος: Έρη Σταυροπούλου

18.30-18.50: **Αντιγόνη Σαμίου**

«Η απεικόνιση της ασθένειας στη ρεαλιστική και τη νατουραλιστική πεζογραφία στο τέλος του 19ου αιώνα. Γ. Μ. Βίζυηνός, Λέων Τολστόι και Οκτάβιος Μιρμπώ»

18.50-19.10: **Γιάννης Μαρκόπουλος**

«Τη νύχτα, ανάσκελα»: Το κατάκοιτο σώμα ως τόπος του φανταστικού»

19.10-19.30: **Βίκτωρ Ιβάνοβιτς**

«Εγκατεστημένος εντός της συμφοράς: Νόσος και άλλα συμφραζόμενα στην “τριλογία” του Μαξ Μπλέχερ (1909-1938)»

19.30-19.40: Συζήτηση

Σάββατο 22 Μαρτίου 2025

III. Γυναικείες ασθένειες και πάθη στη λογοτεχνία

Πρόεδρος: Γιώργος Φρέρης

9.30-9.50: **Κίρκη Κεφαλέα – Αγγελική Κορρέ**

«Η νοσούσα νοσοργός: Εξουσία, Θρησκεία και Θηλυκότητα στη *Μαύρη Αράχνη* του Ιερεμία Γκότχελφ, υπό την απήχηση του Οβιδίου και του Δάντη»

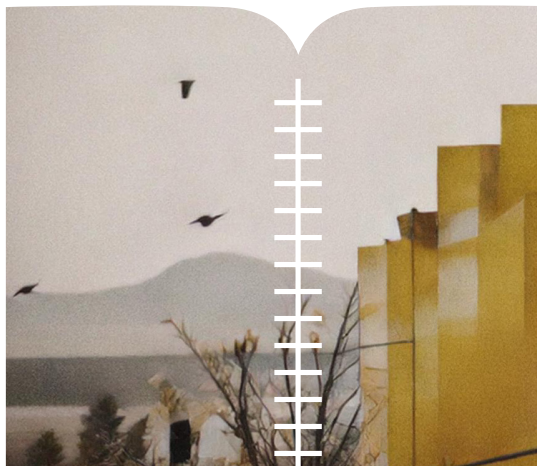
9.50-10.10: **Μαρία Σπυριδοπούλου**

«Η σύφιλη και η γυναικεία εκδίκηση στον Μωπασσάν και στον Μπαρμπέ Ντ' Ωρεβιγύ»

10.10-10.30: **Αλέξης Ζήρας**

«Φθίση και στερεοτυπίες»

10.30-10.40: Συζήτηση

IV. Αντικρίζοντας την ασθένεια

Πρόεδρος: Γιάννης Ξούριας

10.40-11.00: **Ελένη Παπαργυρίου**

«Η ασθένεια ως μεταφορά: όψεις του καρκίνου του μαστού σε λογοτεχνικές και βιωματικές αφηγήσεις»

11.00-11.20: **Ολυμπία Αντωνιάδου**

«Αντικρίζοντας τον θάνατο μέσα από τα μάτια των παιδιών: ο παιδικός καρκίνος στη λογοτεχνία»

11.20-11.40: **Γιώργος Φρέρης**

«Αναζητώντας τη λύτρωση μέσω της γραφής: η περίπτωση του Ανέστη Ευαγγέλου και του Περικλή Σφυρίδη»

11.40-11.50: Συζήτηση

11.50-12.00: Διάλειμμα

12.00-12.30: Κεντρική ομιλία

Απόστολος Λαμπρόπουλος, «Καλωσορίζοντας τον ιό»

12.30-12.40: Συζήτηση

V. Επιδημίες / πανδημίες / αλληγορίες της νόσου

Πρόεδρος: Απόστολος Λαμπρόπουλος

12.40-13.00: **Σωτήρης Παρασχάς**

«Πρωτοτυπία, μίμηση και ασθένεια»

13.00-13.20: **Ελένη Τατσοπούλου**

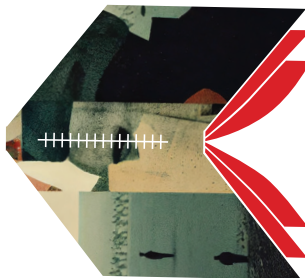
«Η επιδημία στον Ζαν Ζιονό και στον Φίλιπ Ροθ: ανθρώπινη δοκιμασία ή θεία δίκη;»

13.20-13.40: **Σωτηρία Ζωγράφου**

«Ο λοιμός ως αλληγορία στη μεταπολεμική εποχή: *Η πανούκλα* του Αλμπέρ Καμύ και ο *Λοιμός* του Ανδρέα Φραγκιά»

13.40-14.00: Συζήτηση

14.00-17.00: Μεσημεριανό διάλειμμα

VI. Αρρώστια και γραφές του εγώ

Πρόεδρος: **Αντιγόνη Βλαβιανού**

17.00–17.20: **Μάρθα Βασιλειάδη**

«Καθαυτό άρρωστος δεν είμαι»: όψεις της αρρώστιας σε ιδιωτικά κείμενα του Κ. Π. Καβάφη»

17.20–17.40: **Ανδρονίκη Χρυσάφη**

«Φίλε, από τας Αθήνας έναν ύστατον χαιρετισμόν...» Η αυτοχειρία στο μεταίχμιο του εικοστού αιώνα»

17.40–18.00: **Ευριπίδης Γαραντούδης**

«Η αρρώστια ως αντεστραμμένη όψη “του Ήταν, του Είναι και του Ερχόμενου” (Θανάτου): από τον Ελύτη στον Τζιόρτζιο Γκάμπερ και τον Σάντρο Πέννα μέχρι τους ασθενείς μου ιατρούς»

18.00–18.20: **Λουίζα Χριστοδουλίδου – Παρασκευή Μακρίδου**

«Από το ποίημα βγαίνεις πάντα ζωντανός”. Η θεματική της ασθένειας στο έργο των ποιητών της Γενιάς του ’70 Αντώνη Φωστιάρη και Γιώργου Μαρκόπουλου»

18.20–18.40: Συζήτηση

18.40–19.00: Διάλειμμα/καφές

VII. Ποιητική της ψυχικής ασθένειας

Πρόεδρος: **Μιχαήλ Πασχάλης**

19.00–19.20: **Ιωάννης Καναράκης**

«Νευρασθένεια και όσφρηση στη λογοτεχνία της παρακμής»

19.20–19.40: **Γεωργία Πατερίδου**

«Σωματικές και ψυχικές διαταραχές στα διηγήματα “Αι συνέπειαι της παλαιάς ιστορίας” του Γ. Μ. Βιζυηνού και “Θάνατος Παλληκαριού” του Κωστή Παλαμά»

19.40–20.00: **Άννα Αφεντουλίδου**

«Νευροαναπτυξιακές διαταραχές, Επιληψία και Ψύχωση. Μορφές του ψυχικού πόνου σε τρεις εμβληματικούς λογοτεχνικούς ήρωες: Μερσώ (στον Ξένο του Καμύ), Μίσκιν (στον *Ηλίθιο* του Ντοστογιέφσκυ) και Σέργιος (στον *Άγνωστο* του Βραχίμη)»

20.20–20.40: **Σταυρούλα Τσούπρου**

«Νίκος Καζαντζάκης: Ασθενής-Συγγραφέας-Ασκητής. Η μετουσίωση της αρρώστιας σε πνεύμα»

20.20–21.00: Συζήτηση

Κυριακή 23 Μαρτίου 2025

VIII. Ψυχική ασθένεια: Διεπιστημονικοί και διακαλλιτεχνικοί διάλογοι

Πρόεδρος: Αλεξάνδρα Σαμουήλ

10.00-10.20: Διαμάντη Αναγνωστοπούλου

«Διάρρηξη των ορίων ανάμεσα στην τρέλα και την ποιητική δημιουργία και η λειτουργία της σε κείμενα του γαλλικού και ελληνικού υπερρεαλισμού»

10.20-10.40: Γιάννης Μήτσου

«Η ασθένεια και οι αισθητικές προεκτάσεις της σε δύο κινηματογραφικές μεταφορές λογοτεχνικών έργων του Νέου Γερμανικού Κινηματογράφου: *Ο αμερικανός φίλος* του Βιμ Βέντερς και *Νοσφεράτου: το φάντασμα της νύχτας* του Βέρνερ Χέρτσογκ»

10.40-11.00: Συζήτηση

IX. Νοσολογία και αφήγηση: συμπτώματα και αποτυπώματα

Πρόεδρος: Αλέξης Ζήρας

11.00-11.20: Λίζυ Τσιριμώκου

«Στον αστερισμό του καρκίνου»

(Α. Σολζενίτσιν, Φ. Ροθ, Σ. Σόνταγκ, Μ. Ζορμπά, Σ. Νικολαΐδου)

11.20-11.40: Αντιγόνη Βλαβιανού

«Άρρωστος συγγενής – Ο θάνατος εγγύς»

(Ι. Σβέβο, Ζ. Κοκτώ, Ι. Γιάλομ, Μ. Κουμανταρέας, Α. Μήτσου, Στ. Ζουμπουλάκης)

11.40-12.00: Άννα Κατσιγιάννη

«Γιατρός και ασθενής, ασθενής και ο γιατρός»

(Α. Τσέχωφ, Ου. Κ. Ουίλλιαμς, Μ. Πρατικάκης)

12.00-12.20: Συζήτηση

12.20-12.30: Διάλειμμα

Χ. Πολιτικές και πολιτισμικές σημασίες της ασθένειας

Πρόεδρος: Άννα Κατσιγιάννη

12.30-12.50: Αντώνης Σαρρής

«Η οντολογική εξύψωση της ασθένειας: Διαβάζοντας το *Ταξίδι στην άκρη της νύχτας* μαζί με τον Εμίλ Σιοράν»

12.50-13.10: Θωμάς Συμεωνίδης

«Γιατί έπρεπε να σκοτώσουμε την Έμμα Μποβαρύ; Ο Ζακ Ρανσιέρ και η αισθητική σύνδεση ανάμεσα σε λογοτεχνία, ασθένεια και δημοκρατία»

13.10-13.30: Ιωάννα Ναούμ

«Τα γηρατειά ως ασθένεια: ετερονομικές πολιτισμικές πρακτικές»

13.30-13.50: Συζήτηση

13.50-14.15: Απολογισμός / Κλείσιμο Συνεδρίου

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΕΔΡΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Διαμάντη,

Καθηγήτρια, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ Ολυμπία, Διδάσκουσα, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, ΕΑΠ

ΑΦΕΝΤΟΥΛΙΔΟΥ Άννα, Σύμβουλος ειδικής αγωγής Φιλολόγων

ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ Μάρθα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλολογίας, ΑΠΘ

ΒΛΑΒΙΑΝΟΥ Αντιγόνη, Καθηγήτρια, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, ΕΑΠ

ΓΑΡΑΝΤΟΥΔΗΣ Ευριπίδης, Καθηγητής, Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΖΗΡΑΣ Αλέξης, Κριτικός λογοτεχνίας

ΖΩΓΡΑΦΟΥ Σωτηρία, Διδάκτωρ Συγκριτικής Γραμματολογίας, Ελληνογαλλική Σχολή Jeanne d'Arc

ΙΒΑΝΟΒΙΤΣ Βίκτωρ, Ομότιμος Καθηγητής Τμήμα Ιταλικής Φιλολογίας, ΑΠΘ

ΚΑΝΑΡΑΚΗΣ Ιωάννης, Διδάσκων, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, ΕΑΠ

ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ Άννα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών

ΚΕΦΑΛΕΑ Κίρκη, Καθηγήτρια, Τμήμα Θεολογίας και Θρησκευσιολογίας, ΕΚΠΑ

ΚΟΡΡΕ Αγγελική, Υπ. Διδάκτωρ Συγκριτικής Θρησκευτικής Λογοτεχνίας, ΕΚΠΑ

ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ Απόστολος, Καθηγητής Συγκριτικής Λογοτεχνίας, Université Bordeaux Montaigne και CRAL (CNRS/EHESS)

ΜΑΚΡΙΔΟΥ Παρασκευή, Διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης, Διδάκτωρ Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, ΑΠΘ

ΜΗΤΣΟΥ Γιάννης, Διδάσκων, Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Βιώσιμου Σχεδιασμού, ΕΑΠ

ΝΑΟΥΜ Ιωάννα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλολογίας, ΑΠΘ

ΞΟΥΡΙΑΣ Γιάννης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΠΑΠΑΡΓΥΡΙΟΥ Ελένη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών

ΠΑΡΑΣΧΑΣ Σωτήρης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΠΑΣΧΑΛΗΣ Μιχαήλ, Ομότιμος Καθηγητής, Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης

ΠΑΤΕΡΙΔΟΥ Γεωργία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, ΕΑΠ

ΣΑΜΙΟΥ Αντιγόνη, ΕΕΔΙΠ, Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

ΣΑΜΟΥΗΛ Αλεξάνδρα, Καθηγήτρια, Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κύπρου

ΣΑΡΡΗΣ Αντώνης, Μεταδιδάκτωρ, Τμήμα Αγγλικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κύπρου

ΣΠΥΡΙΔΟΠΟΥΛΟΥ Μαρία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Έρη, Ομότιμη Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο ΕΚΠΑ

ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ Θωμάς, Διδάσκων, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών

ΤΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ Ελένη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΥ Λίζυ, Ομότιμη Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλολογίας, ΑΠΘ

ΤΣΟΥΠΡΟΥ Σταυρούλα, Διδάκτωρ Νεοελληνικής Φιλολογίας, ΕΚΠΑ

ΦΡΕΡΗΣ Γιώργος, Καθηγητής, Τμήμα Γαλλικής Φιλολογίας, ΑΠΘ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΟΥ Λουίζα, Καθηγήτρια, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

ΧΡΥΣΑΦΗ Ανδρονίκη, ΕΕΔΙΠ, Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών